„ASOCIAȚIUNE" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 273 Miercuri 4 Octombrie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
LIBERTATEA 3 luni 450 lei, 12 luni 1800 lei
U. COPIILOR 6 L. 450 - 12 L. 900, RADIO U. 6 L. 600 lei - 12 L. 1000, Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12 L. 1000 lei, VESELIA 6 L. 450-12 L. 800 lei
FR. SUFLET 6 L. 320-12 L. 600 lei

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

SOLIDARITATE PERMANENTĂ

de I. LUGOSIANU

Marea desbatere de politică externă din Camera Comunelor, în cursul săptămânii trecute, a fost atât pentru d Churchill cât și pentru d. Eden, ministrul afacerilor străine al Marei Britanii, prilejul unei amănunțite treceri în revistă a principalelor rezultate militare și a evenimentelor diplomatice din ultimele săptămâni. Dacă premierul britanic își consacră în deosebi atenția desfășurării operațiilor militare, șeful Foreign-Office-ului își consacră expunerea mai ales situației politice.

In amândouă cuvântările însă sunt puse în relief câteva teme capitale: coeziunea aliaților, sfârșitul războiului cu Germania, organizarea păcii după război.

„Niciodată alianța celor trei mari puteri nu a fost mai strânsă și mai încununată cu succes ca acuma", a constatat d. Winston Churchill.

Mașina propagandei germane nu mai are mult material de lucru, a afirmat d. Eden și ea n'ar putea fi pusă mai viu în acțiune, decât de speranța că s'ar produce o spărtură în unitatea aliată. Această speranță va fi desamăgită, a încheiat ministrul afacerilor străine.

Este perfect adevărat că de doi ani încoace argumentele de căpetenie ale diplomației și propagandei germane au fost improbabilul, imposibilul sau miracolul. Una din speranțele constante și mereu înșelate ale hitlerismului au fost disensiunile între aliați. Cele mai neinsemnate divergențe — și e firesc ca asemenea divergențe să existe între mari puteri cu interese universale și cu puncte de contact pe tot globul — au fost privite de diplomația germană cu microscopul și amplificate de propaganda hitleristă cu megafonul. Acestea n'au putut înțelege până azi că obiectivul victoriei comune, pentru care milioane de vieți au fost sacrificate ca și interesul continuității păcii de mâine, formează un ciment, care leagă marile națiuni aliate prea puternic pentru ca vreo deosebire de vederi locală sau regională să le poată despărți.

Pactul de asistență anglo-sovietic leagă pentru douăzeci de ani cele două mari puteri cu interese mondiale: U. R. S. S. și Marea Britanie.

In ce privește raporturile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite, după cum constată Walter Lippmann într'o lucrare recentă despre politica externă americană, experiența istorică arată că Rusia Sovietică și Statele Unite, deși, deosebite ca ideologie, atât în epoca țaristă, cât și astăzi, s'au opus întotdeauna, în toate împrejurările, slăbirii uneia dintre ele. Fiecare a dorit ca cealaltă să fie puternică și n'au avut niciodată un conflict între ele. Fiecare l-a privit pe celălalt, spune celebrul ziarist american, într'o formulă ingenioasă „ca un prieten potențial în spatele unui dușman potențial". Niciodată constatarea n'a fost mai exactă ca astăzi când prietenia din potențială a devenit efectivă, împotriva dușmanului comun, care e Germania hitleristă.

Pe lângă tratate sau interese comune, coeziunea Națiunilor Unite este consolidată de o colaborare strânsă și constantă și de o consultare permanentă, care are valoarea unei adevărate alianțe: cooperare militară, diplomatică, economică confirmată în fiecare zi de comunitatea de obiective și de acțiune.

In Octombrie 1943, conferința tripartită dela Moscova, pe lângă rezolvarea sau precizarea câtorva chestiuni speciale ca problema organizării Italiei, a independenții Austriei, a criminalilor de război, stabilea bazele unei proceduri comune tripartite, care a fost pusă în practică în toate cazurile concrete, care s'au ivit până astăzi. Ea și-a găsit aplicarea în convențiile de armistițiu încheiate de marile națiuni aliate cu Italia, România și Finlanda, ca și în cooperarea permanentă a celor două comisiuni consultative create la Moscova: comisiunea consultativă a Mediteranei și comisiunea consultativă dela Londra, care are în competența ei problemele Europei continentale.

Două luni mai târziu, în Decembrie 1943, conferința dela Teheran aducea o nouă dovadă hotărîtoare a unității de vederi și de acțiune a celor trei Mari Puteri aliate în lupta contra Germaniei hitleriste. Ea este una din cele mai importante conferințe ale istoriei politice și militare. Acordul realizat în reuniunea de la Teheran a fost — ceeace Poincaré spunea că trebue să fie tratatele: „o creațiune continuă". Rezultatele ei au fost înscrise pe harta Europei — în tot cursul acestui an — prin rezultatele militare și politice obținute până astăzi și care au desvăluit lumii — prin efectele lor — conținutul și sensul hotărîrilor comune luate la Teheran.

Fată de această puternică solidaritate în acțiune, orice încercare de intrigă, orice speranță de destrămare sau orice speculație diplomatică nu poate fi decât o deviație de la bunul simț și dela realismul politic.

In articolul său de fond de eri, confratele „Graiul nostru" observă cu drept cuvânt: „Incercuirea Germaniei hitleriste nu este numai militară. Aceasta e dublată de o încercuire politică completă. Problemele strategiei de război își găsesc o prelungire firească și necesară în problemele strategiei păcii". Impărtășim în întregime această convingere. Considerăm blocul Marilor Puteri aliate nu numai o armă de război, ci și un instrument de pace. Nu e numai logic să fie așa, este indispensabil pentru pacea și echilibrul lumii.

Solidaritatea nesdruncinată, categoric afirmată și constant verificată a Marilor Puteri aliate este de bun augur pentru viitorul lumii.

In ultimii treizeci de ani, două mari crize mondiale au dovedit că pe un pământ atât de mic, războiul e indivizibil. Pacea este și ea indivizibilă. In lumea de mâine, care are nevoe de liniște, de ordine și de bună stare, asigurate printr'o lege universală și printr'o conștiință comună, blocul de astăzi al celor trei Mari Puteri aliate, după ce va fi fost unealta victoriei, va trebui să fie și garanția păcii.

CONSILIUL DE MINIȘTRI DE ERI

Consiliul de miniștri s'a întrunit eri la orele 11, sub președinția d-lui general de corp de armată C. Sănătescu.

Consiliul a examinat decretul lege pentru înființarea înaltului comisariat al Transilvaniei eliberate, precum și decretul pentru organizarea sindicatelor profesionale.

Consiliul a luat sfârșit la orele 2 d. a.

Azi după amiază se va ține un nou consiliu de miniștri.

In Transilvania trupele române și sovietice au înfrânt puternice rezistențe inamice

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 2 OCTOMBRIE 1944

In Transilvania de Centru, trupele noastre au executat mai multe atacuri locale la Nord de Mureșul mijlociu, realizând noui progrese, după înfrângerea unor puternice rezistențe inamice.

In Transilvania de Vest și Ungaria, lupte în curs cu importante forțe germano-maghiare.

Operațiunile din Ardeal, Banat și Ungaria

După succesele remarcabile din zilele precedente, obținute de trupele noastre, în strânsă legătură cu forțele aliate ruse, în Ardealul de Nord, în Banat ca și pe teritoriul maghiar, pe ziua de eri rezistența inamicului s'a făcut simțită aproape pe întreg frontul, trupele noastre având de făcut față puternicelor reacțiuni germano-maghiare.

Pretutindeni — cu excepțiunea unei ușoare replieri în sectorul Crișului Negru — unde bravele noastre trupe duc grele lupte de apărare, inamicul a fost oprit, trupele noastre au trecut la vigu-roase contraatacuri pentru îmbunătățirea bazelor de plecare în vederea reluării operațiunilor ofensive pe întreg frontul.

In Transilvania de centru, pe pe Mureșul superior și mijlociu, în ciuda dârzei rezistențe inamice pe înălțimile dela Nord de râu, trupele noastre au continuat lărgirea capetelor de pod în zona Vest și Sud Vest Tg. Mureș, au cucerit printr'un atac impetuos al dorobanților unei divizii de infanterie localitatea Micești, apărată cu îndârjire de inamic, au făcut importante progrese la Nord de localitățile Sântioana de Mureș, Nazna și Sâncrai și continuă înaintarea spre Band, localitate situată la 20 km. Nord Vest Tg. Mureș.

Intre Tg. Mureș și Turda operațiunile de trecere a Mureșului continuă, reușindu-se progrese importante la capul de pod care include localitatea Oarba de Mureș.

In Vest — pe teritoriul maghiar — toate atacurile inamice au fost respinse cu grele pierderi pentru inamic, localitățile Gyula, Ketegyhaza, Batonya și Csanodpalota, ca și în zona Mako — Kiszambor (Sud Est Szeghedin), fiind puternic ținute de trupele româno-ruse.

In zona Vest Timișoara și în Banatul de Sud, trupele noastre și forțe aliate sovietice, continuă respingerea inamicului spre și peste frontiera jugoslavă, care a fost trecută de unități aliate ruse la punctul Csavos, ocupându-se localitatea Modos pe teritoriul jugoslav.

TRUPELE SOVIETICE ȘI ROMÂNE AU EFECTUAT ALTE INAINTĂRI IN INTERIORUL UNGARIEI

Impotriva trecătorilor din munții Beskizi, armata roșie a deslănțuit o puternică ofensivă

Londra, 2 (Rador). — Armata roșie a deslănțuit o nouă ofensivă puternică impotriva trecătorilor din Munții Beskizi, care duc în Cehoslovacia. Aceasta a fost anunțată Duminică noaptea din izvor german. „Ofensiva a fost deslănțuită pe un front larg. după ce rușii și-au regrupat diviziile și au adus forțe proaspete". — spune colonelul von Hammer, redactorul militar al agenției germane de știri, care a adăugat că lupte grele mai au loc și pe ambele laturi ale trecătorii Czirokatal.

Alte înaintări în interiorul Ungariei, efectuate de trupele sovietice și române, au fost anunțate Duminică noaptea de Comandamentul ungar, într'un comunicat dat de postul de radio Budapesta. Comunicatul a spus că înaintările au avut loc între orașele Mako și Csanadpalota.

Orașul Mako, a cărui pierdere a fost admisă și de Budapesta a cum câteva zile, se găsește numai la 15 mile de marele centru de comunicație Seghedin, al doilea oraș mare al Ungariei.

Csanadpalota se găsește la 12 mile spre est de Mako. De aci. rușii au puțin mai mult de 100 mile până la Budapesta și se găsesc la marginea câmpiei, care duce direct către capitala Ungariei.

Mai la sud, unde armata roșie trimisese patrule peste Dunăre în Iugoslavia, forțe masive sunt concentrate acum pentru o străpungere spre Belgrad, capitala Iugoslaviei.

Germanii își acoperă retragerea către Belgrad prin distrugerea podurilor și minarea șoselelor. Se așteaptă lupte înverșunate în apropiere de Belgard, care se găsește la circa 80 mile de punctul depe Dunăre pe unde a trecut armata roșie.

In Varșovia, după cum a declarat un corespondent de război german, forțele sovietice și-au forțat intrarea în oraș, trecând din cartierul Praga în partea cealaltă a Vistuelei.

Pe frontul baltic, ocuparea insulei Muhu depe coasta Estoniei a dat rușilor un nou punct de sprijin pentru atacarea insulelor mai importante Dago și Oesel, care au fost scena unor lupte înverșunate după atacul german asupra Rusiei din 1941. Ziarul „Pravda" a anunțat Duminică dimineața că germanii au evacuat multe din resturile forțelor lor din Estonia, precum și multe trupe din Finlanda, în insulele Dago și Oesel.

ATMOSFERĂ EXTREM DE INCORDATĂ LA BUDAPESTA

Ankara, 2 (Rador). — *Corespondentul din Budapesta al agenției de știri turce anunță:*

Atmosfera din Budapesta este extrem de încordată, știindu-se că armata roșie a pătruns 20 mile în interiorul Ungariei, pe un front de 93 mile.

Lupta depe teritoriul ungar este extrem de critică pentru unguri și orice persoană din Budapesta își dă seama de gravitatea situației prezente. Toată viața civilă a încetat să mai existe și toate activitățile sunt subordonate cererilor războiului total. Peste tot se pune întrebarea: Când va urma Ungaria exemplul României și al Bulgariei?

❖

Berna, 2 (Rador). — *Știri din Budapesta semnalează că avariile provocate podurilor de pe Dunăre și Tisa au provocat paralizarea aproape totală a circulației feroviare din Ungaria.*

Podul cel mai important de peste Dunăre, pe care trece linia ferată Viena-Budapesta, a fost distrus.

Singurul pod rămas neatins, pe această linie ferată, este acela dela Eszterhen.

Importantele poduri dela Seghedin și Danfoeldver au fost complet distruse de avioanele de bombardament.

La Budapesta au fost grav avariate squarul Aponyi și Vici Utca. Foarte mari pagube au suferit gările de est și vest. In centrele industriale activitatea a încetat complet.

A INCEPUT ȘCOALA!

Copiii se îndreaptă veseli spre școală

UMANITARISM TARDIV

de ZENOVIE PĂCLIȘANU

Fruntașii minorității maghiare din România au adresat eri prin posturile noastre de radio un apel către guvernul dela Budapesta cerându-i să renunțe la maltratarea fruntașilor români și, în special, a femeilor și a căpeteniilor bisericești din Transilvania de nord. Nu știm ce va face guvernul unguresc în urma acestui apel și nu știm în ce măsură se va lăsa influențat de intervenția conaționalilor rămași dincoace de frontiera dictatului vienez, precum ne este cu totul indiferentă sinceritatea sentimentelor care au determinat această intervenție.

Ori care vor fi urmările ei și din orice sentimente ar fi isvorât, ea este azi, — când trupele românești au intrat în Oradea, Tg.-Mureș și Seghedin — niței tardivă și niței interesată. Soarta fraților de dincolo de dealul Feleacului se găsește în mâinile trupelor românești care înaintează vijelios spre Tisa.

A fost însă un timp când o energică intervenție umanitară a fruntașilor maghiari din România pe lângă guvernele dela Budapesta i-ar fi putut onora pe dânșii și ar fi putut alina suferințele nației noastre ajunse vremelnic sub oblăduirea supremă a amiralului Horthy.

Incepând cu 30 August 1940, asupra elementului românesc din Ardealul de nord s'a abătut cea mai sfâșietoare urgie pe care o cunoaște istoria bimilenară a lui. Sute de mii de persoane au fost smulse din căminurile lor și aruncate pe drumul aspru al pribegiei, bisericile românești au fost pângărite, școlile închise, gazetele suprimate, mii de intelectuali români au fost împedicați să-și exercite profesiunea, au fost pârjolite sate românești, oameni au fost îngropați de vii, au fost uciși copii în pântecele mamelor lor, au fost siluite conștiințele, zeci de mii de muncitori români au fost duși la muncă forțată ca să lucreze moșiile grofilor și baronilor unguri, copii nevârstnici au fost smulși din sânul familiei și așezați în azile ungurești ca să-și uite limba și origina îngroșând rândurile națiunii dominante. Tot ce poate inventa fantezia unei rase bolnave a fost folosit timp de patru ani pentru exterminarea nației noastre.

Ce au făcut ATUNCI fruntașii maghiari din România? Unde a fost umanitarismul lor când sute de intelectuali români erau aruncați peste frontiera blestemată în vagoane de vite plumbuite, când biserici românești erau prefăcute în scrum, când se săvârșiau barbariile din comuna Ip, când se închideau școlile românești, când se devasta seminarul teologic unit din Cluj și episcopii români erau scuipați în față, în mijlocul străzii în plină zi, de către un tineret universitar fanatizat până la demență?

In vremea aceea aspră și grea, când se vărsa atâta sânge și curgeau atâtea lacrimi, când desnădejdea fălfăia mută și neagră peste plaiurile Ardealului de nord, umanitarismul fruntașilor minorității maghiare din România dormia în amorțeala nepăsării reci ca ghiața și nesimțitoare ca ea. Atunci nu-i mișca nici privelișteа convoaielor de refugiați, nici vaietele orfanilor, nici țipetele de durere ale celor schingiuiți. Azi însă, când se apropie ziua marilor socoteli, și când dreptatea NOASTRĂ este în marș, abia azi umanitarismul domnilor fruntași ai minorității maghiare se înmoaie și vibrează, făcând apel la guvernul din Budapesta să-i fie milă de femeile române și de căpeteniile bisericilor românești.

Este un apel care nu-i onorează pe dânșii și nu ne folosește nouă.

Z. PĂCLIȘANU

GENERALUL EISENHOWER MASEAZĂ 3 MILIOANE DE OAMENI LA FRONTIERA GERMANIEI

Londra, 2 (Rador). — Generalul Eisenhower masează 3 milioane de oameni în cea mai uriașe operațiune de concentrare în istoria războiului, — telegrafiază corespondentul ziarului SUNDAY DISPATCH de pe lângă forțele americane dela Frontiera Germaniei.

In orice clipă, marele atac poate începe pe un front de 50 mile, — adaugă corespondentul. Americanii se găsesc dealungul întregei frontiere germane, dela Bâle la Maastricht, și sunt gata pentru a da lovitura distrugătoare. Barajul de artilerie durează oră după oră.

Când va începe marele asalt, va fi cel mai îngrozitor lucru ce s'a văzut vreodată în cursul războaielor.

Zi și noapte, aprovizionări cu arme se duc spre răsărit dealungul șoselei marcată „cercul roșu" și convoaie de mai multe mile cară prin toate șoselele Franței sute de tone de obuze, petrol, alimente și iar obuze.

Unitățile concentrate de americani pentru marea străpungere în Germania depășesc tot ce s'a văzut până acum.

In „țara nimănui" încordarea crește din ce în ce mai mult.

CAPITALA VA AVEA SUFICIENTE CANTITĂȚI DE GEAMURI

Prin intervenția subsecretariatului de stat al aprovizionării, s'a obținut dela fabricile de geamuri din Transilvania un prim transport de 70 vagoane geamuri, necesare reparațiilor la locuințele sinistrate.

Departamentul asigură populația că va avea suficiente cantități de geamuri la prețurile stabilite de comisariatul general al prețurilor.

ADĂPOSTIREA SINISTRAȚILOR

Este desigur o problemă care trebue să preocupe nu numai guvernul, ci întreaga societate românească, problema procurării de adăposturi sinistraților de pe urma bombardamentelor. Intreaga societate românească, fiindcă astfel se va face dovada solidarității naționale care trebue să se afirme mai ales într'un asemenea caz. Acei cari au avut nenorocirea de a rămâne fără adăposturi și mulți dintre ei de a-și pierde și puținul avut ce-i posedau, trebue să găsească și ei autorități și la concetățeni toată solicitudinea, tot sprijinul, toată bunătatea sufletului. Și nu ne îndoim că așa va fi.

Se pune însă întrebarea care este cea mai bună procedare pentru a nu se transforma o manifestare necesară și dreaptă de solidaritate românească într'o serie de nedreptăți noui, de măsuri nejustificate sau chiar de abuzuri? Am publicat zilele trecute că e vorba să se facă un recensământ al locuințelor pentru a se rechiziționa camere pe criteriul că se va lăsa o cameră pentru 2 persoane, două camere pentru 3-6 persoane și trei camere pentru mai mult de șase persoane. Restul camerelor disponibile urmează să fie rechiziționate.

Dacă se va aplica această măsură fără nici o altă considerație și fără cercetări preliminare absolut necesare, se va crea în mod cert adânci nemulțumiri, adânci și multe din ele justificate.

De aceea ne îngăduim a face unele sugestii care, credem noi, dacă vor fi luate în seamă, vor ușura mult soluționarea problemei.

In primul rând ar trebui să se știe care e numărul real al locuințelor sinistrate. Până astăzi nu se cunoaște exact acest număr, nu există un tablou alcătuit pe cartiere care să arate în mod lămurit situația.

In al doilea rând e necesar să se stabilească și numărul persoanelor sinistrate cu specificarea care sunt stabiliți în București cu domiciliul fix și care se găseau numai în trecere sau fără nici o ocupație în Capitală și cu proprietăți sau familii în orașele lor de origine.

Odată fixate aceste două puncte — și operația nu va fi greu de făcut după fișele de sinistrați — se va putea proceda, în cunoștință de cauză și cu toate datele necesare la îndemână, la operațiunea de încartiruire a sinistraților.

Dar și în această a doua fază trebue să se procedeze cu tact și înțelepciune, fără bruscare și fără a se obliga lumea la neajunsuri gospodărești sau la promiscuități dăunătoare și moralei și sănătății și poate și securității.

Un foarte mare număr de sinistrați au legături în Capitală, legături de familie sau legături prietenești. Suntem de părere că ar trebui să se lase libertatea cetățenilor cu încăperi mai numeroase de a găzdui pe acei sinistrați pe cari îi cunosc, de care sunt legați prin legături familiare sau prietenești. In modul acesta conviețuirea va fi cu mult înlesnită, întrebuințarea în comun a apartamentelor va fi mult mai ușoară și numărul sinistraților cărora autoritățile vor trebui să le procure locuințe va fi simțitor redus.

Dar și această din urmă operațiune va trebui făcută tot cu socoteală. A se raporta pur și simplu numărul camerelor la numărul membrilor familiei locatare fără a se ține seama de compunerea familiei și de nevoile ei, ar fi o măsură care ar crea enorme neajunsuri. Cum e posibil de pildă să se oblige șase persoane ale aceleași familii să se adăpostească numai în două camere, fără să se ție seama nici de capacitatea camerei, nici de considerația de ordin moral? Cum vor fi obligați să locuiască în aceeași cameră de pildă un frate și o soră

(Continuare in pag. 2-a)

TRANSPORTURILE ȘI APROVIZIONAREA

Niciodată nu s'a văzut mai clar ca acum — în vreme de război — legătura indistructibilă dintre serviciul aprovizionărilor și mijloacele de transport. Oricât de productivă ar fi o țară și oricât de variată i-ar fi producția, ea riscă să cunoască toate lipsurile și toate suferințele unei țări cu producția deficitară, dacă circulația bunurilor în interior este defectuoasă fie din cauza insuficienței mijloacelor de transport, fie din cauza dezorganizării lor.

De câtva timp țara noastră oferă exemplul unei asemenea spețe. Binecuvântată anul acesta de o bună producție agricolă, care, în orice țară, dar mai ales la noi, formează baza alimentară a întregei populații, dispunând pe deasupra de stocuri mulțumitoare de articole manufacturate, cum și de materiile prime necesare continuității producției industriale în majoritatea sectoarelor, a fost deajuns ca precipitarea evenimentelor militare și politice să mute pentru un scurt timp teatrul războiului pe teritoriul nostru, pentruca tot curentul de schimburi între centrele de producție și cele de desfacere să se resimtă puternic, iar în unele regiuni să fie cu totul dat peste cap.

Firește că prezența armatelor naționale și aliate pe teritoriul ingustat al țării a sporit exigențele consumului, iar necesitățile urgente de transport ale trupelor operative, al armamentului și muniților, cași al tuturor serviciilor auxiliare, au accentuat nevoia rechizițiorării de mașini și animale de tracțiune cu vehiculele respective, precum au putut aduce unele suspendări, modificări și întârzieri în mersul normal al căilor ferate. Dar dacă în loc de o criză trecătoare și imediat reparabilă ne vedem amenințați de o criză prelungită, suntem nevoiți să admitem că vina o poartă numai carența unora din autoritățile noastre.

Chiar rechizițiile pentru necesitățile militare s'au putut face cu rânduială, fără risipă și excese, acolo unde autoritatea locală a știut să fie prezentă și competentă. Necesitățile de circulație și de aprovizionare au putut fi ele însești asigurate oriunde au fost oameni energici și de inițiativă. Dar în localitățile și regiunile unde autoritățile au fost cele dintâi care au dat bir cu fugiții, sau n'au știut cum să se comporte, ca să corespundă situației, cine urma să con-

(Continuare in pag. 2-a)